

نقش مدیریت منابع آب در توسعه پایدار گردشگری با مطالعه موردی

شهرستان قاین

سید اسماعیل ایوب نژاد^۱

۱- کارشناس عمران، Ayyoubnezhad@gmail.com

چکیده

انسان از حدود پنج هزار سال گذشته گردشگری را آغاز کرده و توجه او به این فعالیت در دوره هایی از تاریخ بیشتر بوده است. امروزه ایران دچار بحران آب است که این خود سبب تأثیر منفی مستقیم بر روی بسیاری از مشاغل شده است. در این برهه توجه به گردشگری که هنوز هم دارای ظرفیت های اشتغال زایی فراوانی است، می تواند یکی از عوامل اصلی ایجاد رونق اقتصادی باشد. در عین حال باید به این نکته توجه داشت الآن که بدلیل بحران آب اقبال به این فعالیت بیشتر شده، کار در این حوزه باعث صدمات بیشتر به محیط زیست و منابع آبی نشود.

واژه های کلیدی: توسعه پایدار، گردشگری، آب، بحران آب، محیط زیست

۱- مقدمه

وجود حیات بر روی کره زمین وابسته به آب است، ازین رو می توان آب را یکی از مهم ترین عوامل ایجاد توسعه به شمار آورد و تمام پیشرفت های جوامع را مرتبط با آن دانست. ایران کشوری با اقلیم گرم و خشک است که در طی تاریخ با خشکسالی های متعددی روبرو بوده است. خشکسالی دو دهه اخیر در اغلب مناطق ایران و برداشت بیش از حد از منابع آبی سطحی و زیرزمینی ایران را با مشکل جدی کمبود آب مواجه کرده است. خشکسالی علاوه بر ایجاد مشکلات زیست محیطی معیشت بخش بزرگی از مردم را که با فعالیت های مبتنی بر آب مانند کشاورزی کسب درآمد می کنند را نیز تحت تأثیر قرار داده است، چرا که ۸۳ میلیارد متر مکعب از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب آب که کل منابع آب تجدید پذیر ایران است در بخش کشاورزی مصرف می شود. به همین دلیل یکی از اهداف نهادهای دولتی و سازمان های مردم نهاد باید سوق دادن مردم به سمت فعالیت هایی باشد که کمترین نیاز به آب را داشته باشند.

امروزه با توجه به تغییر دیدگاه مردم و اقبال آنان به برخی از انواع گردشگری، از جمله طبیعت گردی، کویرنوردی، بوم گردی، گردشگری کشاورزی و ... می بایست علاوه بر ایجاد زیرساخت های لازم برای این فعالیت، با نگاهی اصولی و علمی به آینده زمینه پایدار سازی این صنعت را فراهم کرد. [۱] گردشگری نیز مانند سایر فعالیت های روزمره نیاز به آب دارد و در صورت مصرف درست و مدیریت منابع آبی در آینده نیز مشکلی برای این صنعت پیش نخواهد آمد.

۲- تاریخچه گردشگری

شاید بتوان سومریان را اولین قومی دانست که اقدام به سفرهای تجاری می کردند. در مصر حدود پنج هزار سال پیش سفرهای دریایی آغاز شد. آتن از نیمه دوم قرن پنجم پیش از میلاد به شهری با جاذبه های فراوان برای گردشگری تبدیل شده بود. اما امپراطوری روم با ثروت و امکاناتی که برای مردمانش فراهم کرده بود و جاده ها و جاذبه های گردشگری و امکانات اقامت مسافران، جزء اولین کشورهایی بود که نوعی از گردشگری را پایه گذاری کرد که به سبک و سیاق گردشگری امروزی نزدیک است.